GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese:
Marti'a, Joui'a si Sambat'a.
Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu 28 franci.

Anulu XLIV.

109

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 1. **Sambata, 3|15 Ianuariu** **1881.**

Cu *1 Ianuariu st. v. 1881* se incepe unu nou abonamentu

„GAZET'A TRANSILVANIEI."

Rogamu pe On. Domni prenumeranti ai fóiei nóstre, a grabi cu inoirea abonamentului.

Domnii noui abonanti sunt cu deosebire rogati a ne tramite adressele d-loru *esactu,* aratandu si *post'a cea mai aprópe* de loculu, unde locuiescu.

„Gazet'a Transilvaniei" apare dela 1 Ianuariu 1881 de trei ori pe septemana.

Pretiulu abonamentului la „Gazet'a Transilvaniei" este:

pentru Brasiovu: pe trei luni 2 fl., pe siese luni 4 fl., pe anu 8 fl.; — dusu in casa: pe trei luni 2 fl. 50 cr., pe siése luni 5 fl.; pe anu 10 fl.

pentru Austro-Ungari'a cu post'a: pe trei luni 2 fl 50 cr., pe siése luni 5 fl., pe anu 10 fl.,

pentru Romani'a si alte tieri esterne: pe trei luni 7 franci, pe siése luni 14 franci, pe anu 28 franci.

„Gazet'a Transilvaniei" va apare de aci incolo Marti'a, Joui'a si Sambat'a si se va imparti in Brasiovu la 5 óre sér'a.

Brasiovu 1/13 Ianuariu.

„Anulu trece, altulu vine — noi totu nu mai damu de bine!" Aceste versuri ne venira spontanu in minte candu apucaramu condeiulu spre a face revist'a anului espiratu.

Anulu 1880 nu ne-a adusu noa Romaniloru din Ardealu si Ungari'a nici unu bine. Sórtea tieranului nostru nu numai cà nu s'a usiuratu, dér' inca s'au fauritu legi noue asupritóre pentru elu. Cea mai grava si cea mai asupritóre este legea agrara votata asta véra de càtra diet'a maghiara pentru Ardealu.

Tactic'a sîreata observata de càtra legislatorii maghiari la aducerea acestei legi, nu ne póte insielá. Prin aceea adeca cà s'a chimbatu si s'a moderatu in unele puncte nesentiale proiectulu primitivu alu guvernului, Maghiarii au voitu se ne faca se credemu, cà ar' fi tienutu contu si de dorintiele nóstre. In fapta inse legea privirióre la regularea posessiunei in Transilvani'a este unu nou desastru pentru poporulu romanu.

Inca odata s'a doveditu cu ocasiunea desbaterei legii acesti'a, cà zadarnica este ori-ce incercare de a cere dreptate pentru poporulu romanu dela diet'a maghiara. Bravii deputati romani din Ungari'a, cari si-au redicatu cuventulu in aperarea tieranului romanu, au fost respinsi cu tóte propunerile loru.

Pre candu la noi cerıulu s'a mai intunecatu, pentru fratii nostri din Bucovin'a au resaritu primele radie ale unui viitoriu mai frumosu si demnu de omenire. In partea de dincolo a monarchiei s'a inauguratu unu sistemu de guvernare mai amicabilu natiunalitatiloru si Romanii bucovineni au inceputu se semtia acést'a schimbare binefacètóre. Cei ce conducu destinele acestui imperiu s'au convinsu in fine, cà nesatiulu de potere si poft'a nemarginita de asuprire a partideloru dualistice sunt o pedeca mare pentru consolidarea monarchiei, de aceea si-au alesu de devisa impacarea natiunalitatiloru intre marginele indicate de interessele dinastiei.

Lupt'a nationala s'a incinsu in Austri'a pe tóta lini'a. Osi'a in giurulu careia se invérte lupt'a este limb'a séu mai bine disu egal'a indreptatire a limbei. Acést'a este fórte instructivu pentru noi, càci dovedesce din nou, cà fara recunóscerea limbei natiunale nu póte esistá egal'a indreptatire. Dreptulu de limba este prim'a si fundamental'a conditiune a libertatii natiunale.

Maghiarii vediendu schimbarea politicei guvernului in Austri'a si presemtindu apropiat'a isbucnire a crisei orientale, „care va fi impreunata cu mari sdruncinari si pentru Ungari'a", s'au pusu se lucre „cu amendoue manile la oper'a maghiarisarei." Totu ce nu este maghiaru se vede inca si mai multu persecutatu si urgisitu cá mai inainte. In grab'a loru copilarésca de a introduce limb'a loru pretutindeni, Maghiarii se apucara a persecutá si pe Germani, ignorandu cà capital'a loru este in faptu mai multu germana si uitandu cà acesti Germani au unu protectoru si in betranulu Wilhelm, care este unu puternicu imperatu.

Fórte rusinósa a fost retragerea neimpacatiloru „sfarimatori de nationalitati" inaintea influintiei germane. Niciodata nu s'a documentatu slabiciunea positiunei ce-o ocupa adi rass'a maghiara mai multu cá prin acést'a retragere. Maghiarii sunt condamnati a fi in veci unu apendice alu marei rasse germane, pentru cà nu se potu impacá cu celelalte popóre cá se fia de sine statatori.

Nemultiamirea in poporulu maghiaru cresce si màna totu mai multu apa pe mór'a Kossuthianiloru. Dintr'unu estremu intr'altulu, — acést'a este caracteristic'a politiciloru maghiari, ei se lupta pentru o idea impossibila si sunt imbètati de unele succese aparente si problematice. Agitatiunea initiata in contra armatei comune imperiale n'a potutu de càtu se agraveze positiunea maghiarismului violentu.

Mari si adeverate progresse a facutu in 1880 Romani'a. Independinti'a ei, obiectulu doririloru seculare, a fost recunoscuta de càtra poterile europene in primavér'a anului acestui'a, cestiunea Arab-Tabiei a fost resolvata si cestiunea Dunarei a intratu intr'unu stadiu mai favorabilu tierei. Deodata cu rescumperarea drumuriloru de feru s'a initiatu o activitate in stilu mare pe terêmulu economicu si industrialu. Prin regularea successiunei tronului s'a datu stabilitate institutiuniloru tierii.

In politic'a européna nu s'a schimbatu nimicu. Acelesi intrigi diplomatice, acelesi mesuri neispravite in cestiunea Orientului. Totdéuna remane o cestiune deschisa, neresolvata, cá se póta servi de càrligu pentru scopurile egoistice ale poteriloru. Acuma e cestiunea gréca, care le agita.

Nu potemu incheiá fara se amintimu unu faptu, nu politicu, ci umanitariu petrecutu in 1880 in sinulu poporului nostru. Este ajutoriulu ce l'amu datu tieraniloru romani, cari au suferitu prin inundarea apeloru din Decembre 1879. Aprópe 15,000 florini s'au adunatu din tóte pàrtile locuite de romani spre scopulu acest'a. Poporulu parasitu si negligeatu de sórte, a recursu la propri'a s'a fortia, la propriulu seu ajutoriu. Si Dumnedieu nu l'a lasatu. Durerile lui au fost alinate si cu noua putere s'a redesteptatu in anim'a lui speranti'a intr'unu viitoriu mai bunu.

Oh! de ar' reveni in anim'a poporului increderea deplina in fortiele sale, in missiunea s'a! Atunci se voru spulberá in ventu hidósele neintielegeri si ure, care ne despartu si ne slabescu, atunci faptele nóstre se voru oglindá in sufletulu curatu alu poporului si tare si nedespartita va fi uniunea ce ne va legá in lupt'a pentru invingerea dreptatii!

Unu capitulu din istori'a suferintieloru nóstre.

In numerulu penultimu alu fóiei nóstre din anulu espiratu amu publicatu o corespondintia din Satu-Mare, care ne esplica si ilustréza in modu destulu de viu deplorabil'a stare, in care amu ajunsu sub guvernulu suprematisticu alu lui Tisza.

Unu functiunariu de nationalitate romana a fost stramutatu dela unu locu la altulu, a fost timbratu de unu omu periculosu, a fostu persecutatu necontenitu, si veti intrebá din care causa? Fost'a elu óre negligentu séu imoralu, ori dóra a calcatu poruncile legale ale mai mariloru sei? Nimicu din tóte aceste. Judele Georgiu F a g a r a s i a n u, care astadi nu mai apartiene acestei lumi intórse, a avutu inaintea superioriloru sei unu singuru pecatu: a fost Romanu, nu numai din nascere, ci si dupa semtiemente, pe cari nu le ascundea dinaintea nimenui. Firmitatea acést'a de caracteru natiunalu, ce-o documentá fara sfiéla in façi'a lumei judele Fagarasianu, a fost de ajunsu spre a-i atrage ur'a contrariloru a totu ce se geréza cá Romanu. Pentru cà nu-i era frica se 'si marturiséza natiunalitatea pe façia, Fagarasianu a fost timbratu de omu periculosu (veszedelmes ember).

Amu avutu ocasiune a cunósce personalu pe acestu bravu jude la bài, amu vediutu, cà era mahnitu in anim'a s'a de tractarea ce i se facea, inse elu portà cu resignatiune si cu demnitate barbatésca sarcin'a sórtei vitrege comune tuturoru functiunariloru romani onesti, cari sunt necessitati a servi sub sistemulu actualu. Nu dela judele Fagarasianu, ci dela altulu, care erá informatu despre persecutiunile ce avea se le sufere, amu aflatu, cà erá spionatu de Maghiari chiaru si in cerculu vietiei sale private familiare. Denuntiari se faceau in contra bietului omu pêna la ministru.

Odata s'a intemplatu, cá lui Fagarasianu se i placa nesce cesce (filigene) pentru cafea négra turcósca intr'o pravalia din Brasiovu. Aceste cesce erau cu tricoloru romanescu. Destulu spre a desteptá cele mai mari ingrigiri ale „patriotiloru" maghiari siovinisti de prin pregiurulu lui. Elu fù denuntiatu la ministrulu, cà bé cafea négra din cesce lucrate in tricoloru romanescu. Fiindu-cà inse omulu si atunci, candu este functiunariu ungurescu, bucurosu bé cafeau'a negra fumandu càte o tigara, Fagarasianu isi cumperà, la Brasiovu si harthia de tigare. Din intemplare séu de curiositate elu duse cu sine in Satu-Mare harthia de tigare pe a careia invelitóre se vedea unu Dorobantiu, cum implantá stégulu pe redut'a dela Griviti'a. Acestu evenimentu estraodinariu pentru terroristii din Satu-Mare a fost indata telegrafatu ministrului de justitia la Budapest'a: „Judele N. N. nu numai cà bé cafea din cesce cu tricoloru romanu, dér' isi sucesce inca si tigarile cu harthia pastrata in nesce invelitori periculóse ideei de statu maghiaru."

Nu scimu, ce mesura a luatu ministrulu in urm'a acestei aratari, scimu numai, cà judele Fagarasianu n'a pututu isbuti nicidecumu, cá se fia stramutatu la altu tribunalu. Mórtea la scapatu in fine de tóte persecutiunile. Dér' ce dîcemu? Nici dupa mórte nu i-au iertatu, cà a fostu unu Romanu cu caracteru firmu. Colegii lui, membrii maghiari ai tribunalului, afara de unulu, au demonstratu inca si in contra mortului, neluandu parte la inmormentare.

In tractarea, ce a intimpinat'o bravulu si inteligentulu jude Fagarasianu la Satu-Mare, se oglindéza destulu de fidelu si batatoriu la ochi tristele urmari ale politicei de maghiarisare fortiata. Principiele terroristice ale sistemului actualu ceru victimele loru. Déca pe fiacare di li se spune Maghiariloru in diet'a, in adunarile si in diaristica loru, cà interessulu statului pretinde, cá totu ce traiesce in elu se fia maghiaru si numai maghiaru, déca de pe banc'a ministeriala chiaru se dà lozinc'a, dupa care interessulu statului, ide'a de statu ar' recere, cá tóte functiunile publice se fia ocupate numai de maghiari si de maghiaroni — la ce alta ne potemu asteptá, de càtu la isgonirea din posturi a tuturoru aceloru functiunari de natiunalitate romana, cari nu-si renéga semtiulu si nu se facu instrumente vile ale politicei de maghiarisare?

De càte ori nu au mustratu foile maghiare pe functiunarii de alta natiunalitate, aruncandu-le, cà ei ar' mancá „pane ungurésca!" Acést'a imputare nu ar' contiené nimicu vatamatoriu pentru functiunarii romani, sasi s. a., déca sub cuventulu „ungurescu" diarele maghiare ar' intielege unitatea poli-

tica in statu, pe bas'a egalei indreptatiri, care si astadi este in principiu recunoscuta prin legea de natiunalitate esistenta; inse Maghiarii n'au cuventu pentru semnificarea acestei idei, la ei „unguresců" este „magyar" si sub „magyar" Ungurulu, de l'ai taiá si bucati, nu póte intielege, decàtu numai natiunalitatea s'a genetica si interessele sale specifice de rassa. Prin urmare, candu Maghiarulu vorbesce de „pàne unguréscа" (magyar kenyér) elu intielege acést'a asia, cá si candu functiunarii de romanu ar' trai numai din grati'a rassei domnitóre, nu in puterea principiului de egala indreptatire, a tuturoru natiunalitatiloru cari compunu statulu. Legea de natiunalitate, cu care Maghiarii ne totu scotu ochii, a remasu unu esercitiu stilisticu alu politiciloru de calibrulu repausatului ministru Eötvös; ea in fapta nu este decâtu mantau'a, prin care se acopere golatatea scopuriloru egoistice de maghiarisare.

Pe càtu timpu Maghiarii voru privi statulu numai cá pe unu domeniu esclusivu alu natiunalitatii loru; pe càtu timpu voru identifica interessele lui cu interessele neamului loru; pe càtu timpu guvernulu si diet'a tierii voru urmari numai si numai scopuri egoistice de rassa; pe cátu timpu in fine diecile de milióne, ce le varsa popórele nemaghiare in visteri'a statului pe flacare anu, se voru intrebuintiá earasi esclusivu pentru aceste scopuri: — functiunariulu de alta natiunalitate va fi consideratu cu necessitate logica numai de unu servitoriu alu interesseloru specifice ce le urmaresce in statu rass'a domnitória.

Un'a urméza dintr'alta si lantiulu, cu care voiescu se ne ferece, este lungu. In sistemulu domnitoriu, care monopoliséza statulu in folosulu esclusivu alu natiunalitatii maghiare, nu mai incape nimicu, ce ar' poté se faca o concurentia càtu de mica acestui monopolu. Romanulu numai are adi locu in hierarchi'a functiunariloru statului, déca nu se dà de instrumentu alu scopuriloru de maghiarisare. Cei ce impartu astadi panea la functiunariu, pretindu dela elu, cá se-o si merite pr'in acést'a. Statulu fiindu dupa a loru convictiune numai alu Maghiariloru si pentru Maghiari, urméza cà si panea ce-o imparte se fia maghiara si déca cineva manca pane maghiara trebuie se si servésca intereseloru de maghiarisare.

Asia stamu astadi in mani'a chiaru a articulului de lege XLIV din 1868. Functiunariulu de romanu este unu paria, pentru, cà in genere Romanulu, care forméza dupa Maghiari natiunalitatea relativu cea mai numerósa in statu, este tractatu adi numai cá unu paria.

Au dóra mai esiste adi in aceste tieri unu Romanu, care se nu cunósca si se nu semtia tristele urmari ale vitregei tractari ce-o intimpina Romanii de 14 ani incóce din partea guvernului unguresců? Judele Fagarasianu nu este singurulu, care a avutu se sufere; persecutiunea se estinde pe tóta lini'a si este sistematica. Scopulu ei finalu este a scóte pe toti Romanii din functiuni si a-i inlocui cu Maghiari.

Ar' fi o mare eróre a crede, cà cei ce considera de o crima comisa in contra statului, déca unu amploiatu bé cafea dintr'o césca cu tricoloru romanescu, se voru opri numai la persecutarea unoru functiunari cá Fagarasianu. Nu, planulu loru este multu mai departe batatoriu. La mai multe ocasiuni organulu nostru a aratatu nedreptatea strigatória la ceriu, ce se face functiunariloru de romanu. Amu aratatu cum Romaniloru li se imputa inainte de tóte natiunalitatea loru romanésca, cum ei nu sciu, ce se mai faca, spre a càstigá increderea superioriloru loru, cumu nici cei mai slabi de angeru, cari se punu cu totulu la dispositiunea guvernului, nu potu ajunge la nimicu, cumu cei mai bravi, isteti si diligenti d'intre ei nu potu inaintá nicidecum intr'unu postu mai inaltu, cum in posturile ce devinu vacante se infundu totu numai Maghiari si cumu in fine sunt scosi din functiune si pedepsiti aceia, cari cutéza a-si implini datori'a ce le-o impune legea de natiunalitate in vigóre, incheiandu cu pàrtile romane processe-verbale in limb'a romana s. a.*)

Assiom'a de statu maghiara siovinistica isi are urmarile sale fatale chiaru si pentru acei nenorociti dintre functiunarii romani, cari spre a se recomandá gratiei speciale a guvernului 'i facu si servicii politice, se facu cortesii lui la alegeri, 'i ajuta in a imparechiá pe Romani, a suprimá spiritulu natiunalu romanescu, in a introduce limb'a si spiritulu maghiaru la Romani s. a.

*) A se vedé si articulii publicati in Nr. 30 si 31 ai „Gaz. Trans." din 1880 in materi'a acest'a. Red.

Déca „pànea maghiara" o merita numai celu ce servesce interessele maghiarismului, apoi cine póte servi mai bine acestoru interesse decàtu insusi Maghiarulu? Romanulu, si atunci candu e servilu, e numai unu malum necessarium pentru Maghiaru; acest'a ilu va suferi pe càtu timpu va avé lipsa de elu, dupa aceea 'i va dá cu piciorulu. Maghiarii sciu se intrebuintieze pe Romanii cei slabi si ignoranti pentru scopurile loru, dér' niciodata nu voru avé incredere in ei. De aceea de càte ori se va ivi la ocuparea unei functiuni, care i-ar' compete unui Romanu, si unu concurentu maghiaru, Romanulu va fi trantitu si Maghiarulu va primi postulu, déca nu cumva vr'unu interesu specialu, ear' maghiaru, ar' recere cá Romanulu se mai fia sustienutu deocamdata pàna 'i va placé guvernului.

Trista situatiune pentru celu ce se vede adi silitu a ocupa o functiune publica. In comitate ce-i dreptu se alegu inca functiunarii dér' nu a doveditu insusi ministru-presiedinte Tisza in anchet'a parlamentara, cà guvernulu scie sè se profite cu succesu si de aceste alegeri in folosulu politicei de maghiarisare? Nu a aratatu destulu de claru si convingètoriu corespondentulu nostru dela Oradea cum doue mari comitate mai multu romanesci au fost in scurtu timpu mai de totu curatite de functiunari romani?

Celu mai durerosu lucru inse este, cà chiaru legea se calca in picióre, acea lege care si-au dat'o Maghiarii insisi, cu care se mandrescu inaintea lumei cà sunt liberali si generosi. Da! acésta lege de natiunalitate a devenitu unu „noli me tangare" (nu me atinge) care va se dîca: cei ce voiescu a se folosi de ea sunt timbrati de inimici ai statului, functiunarii, cari mai tienu contu de acésta lege sunt scosi din oficie si persecutati.

Legea de natiunalitate nu se mai observa adi nici acolo, unde pretinde interessulu veditu alu statului. Déca art. de lege XLIV din 1868 cere cá se fia numiti functiunari cari se cunósca limb'a poporului, cu care stau in contactu cuotidianu apoi acést'a este o mesura de-o importantiá mai multu administrativa decàtu politica. Nu mai este de lipsa a documentá aci, cà mersulu afaceriloru se ingreunéza nu numai dér' se si impedeca déca functiunarii nu se potu intielege cu pàrtile private. Urmarile sunt vedite: nedreptatile ce se comitu pe de-o parte si pagub'a ce o va avé de multe-ori visteri'a statului.

Care autoritate intra in contactu mai strinsu cu publiculu cá cea financiara? Se vedemu cumu se practica legea de natiunalitate in administratiunea financiara. La directiunea financiara din Sibiiu nu mai cunósce nimenea limb'a romana. Unu singuru romanu a fost acolo, care inse a muritu. Si óre se respecta cunoscinti'a limbei romane mai multu la espositurele financiare din tiéra? Amu inceputu c'unu esemplu din vieati'a practica, se finimu earasi c'unu asemenea esemplu.

La espositur'a financiara din Brasiovu (Gebuhrenbemessungsamt) unde se stabilescu tacsele de timbru pentru contracte, acte ereditare s. a. a devenitu vacantu in vér'a anului trecutu postulu de secretariu-dirigentu. Conducerea oficiului a fost incredintiata celui mai betranu concipientu financiaru, unu Romanu, d-lui George Vasilie, care nu numai cà cunósce perfectu tóte trei limbele patriei. dér' este totodata unulu din cei mai apti si cualificati amploiati financiari. Era de asteptatu prin urmare cá elu se fia numitu definitivu in postulu de secretariu-dirigentu.

Ce se intempla inse? In loculu functiunariului romanu, care a fost laudatu de repetîte-ori de càtra ministeriulu de finance pentru harnici'a s'a, fù numitu cá diriginte dilele aceste unu Maghiaru dela Sibiiu, care este in rangu inderetulu Romanului si pe langa acésta dupa cum audimu are o cunoscintia fórte defectuósa de limb'a romana. Ei bine! cumu va se descifreze acestu amploiatu actele romanesci, ce le va capetá din Brasiovu, Zernesci s. a.

Aci inca stamu façia c'unu casu de nedreptatire vedita. Vedemu cum meritulu unui functiunariu bravu romanu nu se recunósce pentru cà este romanu si cum i se preferéza unu amploiatu mai teneru, mai inderetu in rangu si mai puçinu cualificatu pentru cà este Maghiaru. Romanulu a potutu se fia bunu de a portá sarcin'a conducerei oficiului timpu de cinci luni, dér' n'a fost destulu de bunu de a se bucurá si de fructele ostenelelоru sale.

Unu casu analogu s'a mai intemplatu nu de multu in Brasiovu c'unu asessoru orfanalu comitatensu, care avea cea mai eminenta cualificatiune pentru postulu vacantu de presiedinte, dér' aci a decisu alegerea si nedreptatea nu a fost atàtu de batatóre la ochi cá la procederea arbitrara memorata.

Se incheiamu. Romanulu nu are locu in hierarchi'a functiunariloru statului ungaru. De ce? Pentru cà natiunalitatea romana nu are locu in constitutiunea acestui statu. Legea de natiunalitate nu ne ofera nici unu scutu, ea se calca in peciόre in fiecare momentu. Si cine pórta vin'a cà lucrulu a ajunsu asia de departe? Pe langa fanatismulu unguresců negresitu cà si ticalosi'a romanésca. Acést'a o vomu documentá-o intr'unu altu articulu in care vomu trebui se ne aperamu principiile façia de unele atacuri cu totulu neasteptate indreptate in contra redactorelui acestei fóie din partea unui confrate alu nostru.

Cronic'a evenimenteloru politice.

Guvernulu austriacu s'a ganditu altfeliu si in fine totu a concesu cá sè se tiena adunarea tieraniloru in Linz, capital'a Austriei de susu. Vreo 3000 de tierani nemti s'au intrunitu si au primitu unele propuneri privitóre la darea de pamentu (fonciera) apoi au votatu o resolutiune in privinti'a dreptului electoralu alu comuneloru rurale si o adresa càtra imperatulu.

Situatiunea Orientului devine pe dî ce merge totu mai complicata. Din Aten'a se anuntia cu multa insistentia, cà armarile se continua cu o energia fórte mare. Greci'a, precum se pretinde, dispune in momentulu de façia de o armata activa de 40 de mii de ómeni, care dimpreuna cu reservele se urca la 60 de mii si in scurtu timpu se va radica la 80 de mii. Aceste sunt trupe, ce potu intra la momentu in campania. Ce se atinge de armamentu acest'a inca se completéza rapede. Guvernulu grecescu a comandatu la Krupp 12 baterii de tunuri de munte, 9 baterii de tunuri de campu si 4 baterii de tunuri de positiune. In Françi'a s'au comandatu 36000 de pusci, 9000 de revolvere si 50 de milióne de patróne. Provisiunile de hrana sunt gata pentru 80 de mii de ómeni.

Turcii din partea loru inca nu stau cu manile in sinu, ci se pregatescu si ei din tóte puterile cá se póta intempiná cum se cuvine pe infierbentatii descendenti ai lui Epaminonda. Se spune, cà uniformarea si aprovisionarea armatei turcesci este completa. Armatur'a bateriiloru din Dardanele a fostu completata si fortificatiunile loru de aperare reparate. Arta, Volo, Larissa, Canopli si Peta sunt provediute cu fortificatiuni, la Cacsuli se stabilesce unu magazinu centralu. Pe picioru de bataia voru Turcii se puna 60 de mii de regulati si 30 de mii de reservisti. Cartierulu generalu alu comandantului din Epiru, care se aflà stabilitu in Arta, a fostu stramutatu la Armgros in Tessalia.

Puterile europene, cari au interesu pentru conservarea pacii, de sine se intielege, ca nu potu privi cu nepasare la desvoltarea evenimenteloru din Orientu. Bun'a dispositiune de pêna aci a acestora in privinti'a greciloru pare a fi data tare indereptu in timpulu din urma. Acést'a se póte vedé chiaru din o nota diplomatica a d-lui Barthélemy St-Hilaire ministrulu de esterne alu republicei francese din 24 Decembre a. t. Acésta nota este unu apelu càtra puteri, cá acestea se faca totulu pentru a impiedecá isbucnirea resbelului intre turci si greci. Ea aréta si ce valóre trebue sè se atribuésca decisiuniloru conferintiei dela Bérlinu. Not'a se esprima in privinti'a acesteia in modulu urmatoriu: „Greci'a a primitu consiliulu puteriloru mijlocitórie si in conformitate cu acest'a pretinde granitiele aretate in protocolulu conferintiei. Inse conferinti'a din partea ei a datu numai unu simplu consiliu care pentru a deveni efectivu ar' trebui se fia primitu si din partea a dou'a. care are libertate de a-'lu primi séu de a-'lu respinge. Pórt'a inse n'a consemtitu la arangiamentulu propusu si prin acést'a mediatiunea européna s'a stinsu fara a fi adusu vreunu resultatu. Europ'a este libera, dupa ce a facutu totu ce promisese si niminea nu póte dá unui consiliu caracterulu si estensiunea, pe care n'a avut'o niciodata. Oricine ar' incerca se tréca preste aceste margini ar' trebuí s'e faca cu risiculu si periclulu seu propriu deórace puterile europene n'au datu nimenui obligamentulu, pre care 'si l'au reservatu loru insile. Not'a dice mai departe, cà pacea generale se clatina in cumpena si acést'a impre-

giurare o crede de ajunsu, pentru cá se faca pe puteri, se nu crutie nici o ostenéla pentru a mantiené pacea européna neturburata.

Cartea verde a Romaniei.

La 1(13) Augustu, d. Boerescu tramite cabinetului din Bucuresci urmatorulu raportu:

Petersburg 1(13) Augustu 1879.

„Domnule ministru si onorate colegu! Suntu aci de a séra, Generalululu Ghica 'mi a spusu cà d. de Giers me va primi la ministeriu, mane Joui, càci acum se afla la Tsarskoe-Selo, langa Imperatulu, care este ocupatu acolo cu manevrele militare. D-s'a nu va sosi in orasiu de càtu mane pentru a vorbi cu mine. Profitu de diu'a de adi pentru a ve scrie acésta scrisóre, care va complecta pe aceea, pe care am scris'o cu grab'a din Berlin. Convorbirile mele in acésta Capitala suntu fórte importante, si merita se fia cunoscute de d-vóstra, in tóte amenuntele.

„Cá si mine sciti, iubite colegu, cà chei'a dificultatiloru nóstre, in cestiunea Evreiloru si in acea a recunóscerii independintii nóstre, este mai cu séma la Berlin. Acolo trebue cautata; déca de acolo dificultatile disparu séu se micsioréza, mai multu de càtu probabilu, cà vomu resimti efectele pretutindeni.

„D. de Radovitz este espressiunea fidela à Principelui de Bismark. Potu dice asemine, cà insarcinatulu de afaceri alu Françiei, D. Comite de Canclaux este representantulu ideiloru ambasadorului Franciei. Conversatiunea mea cu acésti doui barbati de Statu 'si are dér' importanti'a s'a. Impressiunea inse, pe care am produs'o asupra acestoru doue persóne, nu'mi pare a fi fostu aceeasi.

„D. de Radovitz 'mi-a cerutu mai antaiu se punemu cuventulu e s e r c i t i u, in loculu cuventului d o b e n d i r e, care se gàsesce in primulu paragrafu alu baseloru nóstre, dupa cum amu avutu deja onóre de a ve raportá. 'I-amu respunsu, cà acestu cuventu se léga de intregulu sistemului nostru; cà, cu sistemulu categoriiloru, ar' fi logicu, cá cuvêntulu esercitiu se figureze in lege; nu inse si cu sistemulu listeloru. Càci in sistemuln categorieloru dreptulu fiindu presumatu cà esista, Evreulu nu mai are trebuintia se'lu dobendésca, ci numai se'lu esercite; pe càta vreme cu listele dreptulu fiindu acordatu in momentulu chiaru candu incepe se'lu esercite, trebuie disu, cà Evreulu'lu dobendesce. D. de Radovitz, a intielesu fórte bine acestu rationamentu, si a fostu de opiniune, cà vorb'a d o b a n d i r e póte se remana, cu conditie inse, cá sè se substituia cuventului b u c u r a r e acela de e s e r c i t i u, lucru ce amu admisu fara dificultate, aceste doue cuvinte fiindu aprópe identice D. de Radovitz a adaugatu inse, cà nu scia déca aceasi opiniune va fi admisa la Paris, si mai cu séma, déca se voru multiami acolo cu listele nóstre.

„Amu vorbitu àst-felu de chestiunea listeloru: 'I-amu espusu tóte ratiunile economíce si politice, cari facu, cá tiér'a se nu vrea se primésca categoriile. 'I-amu datu acelési motive, pe cari le-amu datu la Viena. — Amu facutu sè se observe cà totu, ce asteptau Puterile de la noi, era se facemu nnu inceputu de esecutiune leala si imediata, a principiului din art. 44; der' cà intru càtu privesce intinderea si form'a acestei esecutiuni, ele ne privieau esclusivu pe noi. Deci déca printr'unu efectu retroactivu, datu legii de naturalisatiune, amu perveni a face acésta esecutare, in limitele posibilului, 'mi pare cà Puterile aru trebui sè se multiumésca, cu atàtu mai multu, cà nimicu in acésta privintia nu a fostu prevediutu de tractatulu de Berlin si cà nu ni s'aru puté imputa, cà prin sistemulu listeloru amu violá vre-o dispositiune óre-care a acestui tractatu.

„Se insiste, adàugaiu, pentru cá se prevedemu in legile nóstre categoriile: dér' in sistemulu categoriiloru aru fi chestiunea de emanciparea Evreiloru pe càtu timpu in sistemulu de liste aru fi o simpla naturalisatiune acordata prin favóre unui óre-care numeru de Evrei, pe cari 'i-amu judeca, cà s'au asimilatu cu natiunea Romana. Eaca cea-ce are de gandu guvernulu se propna Cameriloru. Elu scie, cà natiunea e contra emancipatiunii, pentru cuventulu, cà nu aru puté admite in sinulu seu, de odata, pe mai toti Israelitii supusi romani, alu caroru numeru aru puté fi prea mare. Listele de naturalisatiune, pe cari voimu se le supunemu Camereloru, nu au aceste incoveniente; càci s'aru naturalisá numai unu nnmeru certu si limitatu de Israeliti, cari ar' fi presumati, cà s'au asimilatu cu Romanii, si alu caroru numeru nefiindu esageratu nu aru mai atrage aceleasi pericule economice si sociale.

„— Dér' celu puçinu, 'mi-a replicatu d. de Radovitz, trebuie se speramu cà acestu numeru nu va fi atàtu de micu In càtu se fia ridiculu, se speramu, cà va fi de mai multe mii.

„— Nu m'asi puté pronuntia, 'i-amu respunsu eu, fiindu-ca chiaru in acestu momentu se pregatescu listele; dér' puteti fi siguri, cà déca Camerile voru adopta listele, ele voru face àcésta, cá si Guvernulu, intr'unu modu seriosu, si cà nu voru cautá sè se tocmésca.

„Càndu, la 10 Augustu, amu vediutu pe d. de Radowitz singuru, d-s'a a insistatu mai puçinu pentru introducerea categorieloru in lege. Nu 'mi-a declaratu positivu, cà admite listele, dér' nu le-a mai combatutu, a terminatu chiaru prin a recunósce cá, in fondu, ele erau asemenea unu mijlocu de esecutiune,

D-s'a a avutu grija de a adaoga, cà cele patru Puteri: Germania, Austro-Ungari'a, Franç'a si Angli'a credeau, cà ne-au facutu ultim'a concesiune, primindu categoriile, cà, a reveni astadi asupra acestei concesiuni, a renuntiá la unu punctu atàtu de importantu, admisu deja de Puteri, aru fi fórte deficilu; cà, in ceea ce privesce pe Cabinetulu din Berlin, nu va rідica din parte'i nici o dificultate, nu se va opune la primirea listeloru, dér' cà nu scia, déca Cabinetele din Paris si Londra, si mai cu séma acela din Paris, voru urmá aceeasi cale.

„De aceea, d-s'a nu aru puté se emita asupra acestui punctu o opiniune definitiva, inainte de a cunósce pe aceea din Paris si Londra. Cele patru Puteri au convenitu intre ele de a nu face nimica fara o comuna intielegere. De unde urméza cà déca una din ele nu va recunósce independinti'a nóstra, cele-l-alte voru facc acelasi lucru.

„Era aprópe identicu ceea-ce 'mi disese d. comite Andrassy. Amu respuusu d-lui de Radovitz, cà 'mi se vorbise de acésta invoire aceloru patru Puteri, dér' ca sciamu pe de alta parte cà, déca la Berlin, nu se va ridica nici o dificultate asupra cestiunei listeloru, totu astu-felu se va urmá la Paris, dupa tóte probabilitatile

„— Nu se scie, 'mi dise d. Radovitz, avendu inse aerulu de a fi de opiniunea mea, trebuie cu tóte acestea se ve grabiti de a ve duce la Paris si la Londra.

„In urm'a acestora, d-s'a insistà, intr'unu modu cu totulu specialu, asupra cestiunei de a se sci, déca listele de cari vorbému, voru fi anexate la lege si votate in acelasi timpu cu densa. Acesta este unu punctu fórte esentialu, 'mi dise ministrulu, admitendu'lu este posibilu se reusiti la Paris. Trebuie se ajungeti la acestu resultatu, cáci fara Françi'a, se repetu, nimenea dintre noi nu va puté recunósce independinti'a d-v.

„Insarcinatulu de afaceri alu Franciei 'mi-a pusu asemenee aceeasi cestiune, fara a renuntia cu tóte acestea la cagegorii, inse sub reserv'a de a referi guvernului seu.

„Amu respunsu amendurora, cà guvernulu nostru avé intentiunea se anecseze aceste liste la lege, si se cera, cá se fia votate in acelasi timpu cu legea. Acestu respunsu a parutu, cà multiumesce pe d. Radovitz. Càtu despre insarcinatulu de afaceri alu Franciei nu m'a lasatu se vedu impressiunea s'a.

„Convorbirea mea cu acestu din urma este destulu de interesanta, càci amu pututu ghici, cari erau aprópe ideile d-lui de St. Vallier asupra cestiunei si póte chiaru acelea ale Cabinetului francesu. Ve dau aci unu resumatu alu acestei convorbiri. Voiu reveni apoi asupra declaratiuniloru, déca nu a revelatiuniloru, ce 'mi-a facutu d. de Rudovitz, fiindu presinte agentulu nostru.

„Prin d. de Canclaux si prin cestiunile ce 'mi-a pusu, amu pututu mai cu séma judeca, ce intielege guvernulu francesu, déca nu si Aliantia Israelita, prin categorii, si càtu e de mare diferintia intre consecintiele juridice ale listeloru si acele ale categoriiloru.

„In adeveru éca, in puçine cuvinte, dialogulu intre d. de Cauclaux si mine asupra acestui subiectu; d-s'a 'mi dise:

„— Listele d-v. voru fi dér' anexate la lege si votate in acelasi timpu. — Trebuie se speram, ca ele voru contiené celu puçinu mai multe mii de nume; càci, atunci chiaru, càndu aci avé mai multe mii de Evrei supusi romani, nu aru fi primejdiosu pentru d-v. se naturalisati càte-va mii dintre ei. Dér' inca o data, cumu veti face, cá se redactati aceste liste. Veti face óre publicatiuni, pentru cá acei, cari aru posede calitatile, cari créaza presumptiunea asimilatiunei se pota reclama in timpu utilu?"

„— Mai antaiu, respunseiu, nu ve potu spune nimicu asupra numerului de individi, pe care ilu voru contiené listele. Pe urma amu onóre se ve declaru, cá nu se va face nici o publicitate. Publicitatea s'ar' lega cu sistemulu categoriiloru, cari aru presupune unu dreptu esistentu; ar' fi unu lucru naturalu, cá toti acei, cari aru avé acestu dreptu, se vina se reclame in timpu utilu. Dér' nimicu de asemenea natura nu póte esiste cu sistemulu listeloru, Nu póte fi aci nimicu intielesu; e o simpla favóre. Este adeveratu, cá in listele nóstre, vomu face mentiune de calitatile, cari aru constitui in favórea Israelitiloru presumptiunea de asimilatiune, dér' acést'a presumptiune nu aru probá preesistenti'a unui dreptu. Numai in virtutea acestei presumptiuni le acordamu favórea naturalisatiunei, favóre alu carei caracteru esentialu nu dispare càtu-si de puçinu. Càtu despre midilócele ce amu intrebuintia pentru a gasi individi, cari s'ar' bucura de acésta presumtiune, este o simpla cestiune de faptu. Nu vomu avé trebuintia de nici o publicatiune. Prin autoritatile locale, amu puté cunósce pe acei, cari merita acést'a favóre. Totulu depinde dér' de punctulu de vedere, in care ve puneti.

„— Fórte bine, dise comitele, dér' admiteti, ca ar' puté se fia Evrei, cari se merite acést'a favóre si cari cu tóte acestea se fia uitati séu omisi in listele d-vóstre? Acesti Evrei nu voru fi ei in dreptu mai tardiu se vina se reclame dela guvernu admissiunea loru la dreptulu de cetatianie? Camerele ar' autorisa ele pe guvernu se recunósca aceste drepturi aceloru, cari se voru gasi in acést'a stare?

„— Nu d-le Comite, amu replicatu eu, nu putemu cere acést'a dela Camere; càci nu s'ar acorda cu programulu nostru, cu sistemulu care singuru are óre-care sorti, cá se reusésca inaintea Parlamentului; si ve marturisescu ca, in acestu casu, Camerile ar' avé dreptate se refuse propunerea nóstra:

„— „Dér' nedreptatea ar' fi prea mare", adauge insarcinatulu de afaceri.

„— Càtu-si de putinu, respunseiu, totulu depinde, repetu din nou, de puntulu de vedere in care ve puneti. Déca s'ar' admite categoriile, nu s'ar' puté face altu-felu de càtu sè se urmeze consiliile d-vóstre; s'ar dice in lege, ca Evrei cari se gasescu in cutare categoria, voru fi declarati cetatiani. In acestu casu nu s'ar' intielege necesitatea unei liste. Prin acést'a chiaru, guvernulu s'ar' gasi autorisatu a face publicatiuni, pentru cá acei, cari s'ar' gasi intr'unu termenu ficsu, se faca adeca se valorese drepturile loru. Camerile inse nu voru acestu sistemn, si au dreptate, càci nu aru sci in acestu casu, care ar' fi numerulu Evreiloru deveniti cetatiani; acestu numeru ar' pute fi o suta, o mia, diece mii séu o suta de mii! ar' fi necunoscutu, ar' fi, lucru mai gravu, arbitrariulu guvernului! Pe càtu timpu cu listele, Camerile sciu la ce trebuie sè se ascepte; mai anteiu aceste liste escludu ori-ce idea de dreptu preesistinte; pe urma camerele cunoscu numerulu aceloru pe cari 'i declara cetatiani; acestu numeru va fi precisu determinatu, nici o erore nu va fi posibila. Acést'a naturalisatiune de favóre va fi acordata odata pentru totud'auna, dreptulu comunu singuru va intra apoi in vigóre; dér' admitu asemene, ca guvernulu séu Camerile, ar' puté se omita séu se uite càti-va Evrei meritandu aceeasi favóre. Ei bine, acést'a ar' fi o nenorocire cá ori care alta, care ar' puté inse sè fia reparata.

„— Cum asiu fi curiosu se aflu"? adause comitele.

„—Individii, cari s'ar' afla in acést'a categoria, nu ar' avé de càtn se céra naturalisatiunea; càci nu trebuie se perdeti din vedere, ca principiulu de egalitate civila si politica ar' fi inscrisu in constitutiunea nóstra, ca aceia cari nu suntu cetatiani ar' puté se devia cetatiani, fara nici o deosebire de religiune séu de rasa, cerendu Cameriloru naturalisatiunea. Evrei cari ar' fi fostu omisi din liste nu ar' avé de càtu se urmeze aceeasi cale.

„— „Da, dise Comitele, dér' acést'a este o slaba consolatiune, càci naturalisatiunea se obtiene la d-v., intr'unu módu fórte dificilu, stagiulu este prea lungu; elu e multu mai lungu de càtu la noi si trebuie o lege, nu unu simplu decretu cá in Franci'a"

„— Este adeveratu, respunseiu, dér' cu càtu e mai mica o natiune, cu atàtu e mai gelósa de nationalitatea s'a. Si pe de alta parte legea nóstra de naturalisatie este aceeasi, pe care o aveati si d-v., in Frànci'a, acumu càtiva ani. In fine, de voru fi Evrei nenaturalisati, cari se aiba merite reale, s'ar' puté dispensa de stagiu, càci dispensele suntu prevediute de legile nóstre.

„Insarcinatulu de afaceri nu a avutu aerulu prea satisfacutu de aceste esplicatiuni; si presumezu ca, déca ministrulu seu are aceleasi vederi, voi gasi mai multe dificultati la Paris, de càtu la Berlin. Amu inse speranti'a, ca Berlinulu va esercita o óre-care influintia asupra Parisului, dupa cum 'mi-a datu se intielegu si comitele Andrássy. . . .

„Amu vediutu la Berlin si pe Ambasadorulu Italiei, D. de Launoy; D-sea 'mi-a cerutu càteva esplicatiuni asupra viitorului nostru proiectu si parea asemenea fórte iubitoru de categorii.

Màne trebuie se vedu pe d. Giers; ve voiu raporta despre acést'a intrevedere.

Primiti, etc.

(Semnatu) B. Boerescu.

Diverse.

(N u n t ' a p r i n t i u l u i R u d o l f,) care era sè se intemple in lun'a lui Februariu, s'a amenatu dupa cum ne spunu diarele din Vien'a la cererea regelui si a reginei din Belgi'a. Se dice, cà caus'a amenarei n'ar fi de càtu impregiurarea, cà regin'a belgiana, fiindu cam slaba de constitutia se sfiiesce a intreprinde caletori'a lunga pêna la Vien'a pe unu timpu de érna atàtu de rigurosu. Dat'a sigura a serbarei acestei auguste nunte, nu se scie inca de siguru. Este probabilu, cà ea va avé locu in decursulu lunei lui Aprile.

[D i u ' a d i n 1 I a n u a r i u 1881] s'a serbatu in Bucuresci dupa urmatóri'a programa: M. S. R. Domnulu, incungiuratu de cas'a Sa civila si militara, asistà la oficiulu divinu celebratu in Biseric'a Sf. Mitropolii la $10^1/_2$ óre de diminéti'a, fatia fiindu d-nii ministri, d-nii presiedinti si mem-

brii ai Adunariloru Legiuitóre, inaltele curti de casatiune si de comturi, curtile si tribunalele, corpulu profesoralu, d. primaru cu consiliulu municipalu, inaltii functionari ai Statului, si d-nii oficeri din garnisóna, cari nu voru fi sub arme. Trasur'a Mariei Sale Regale fù escortata de un escadron de cavaleria. Dupa servitiulu divinu, M, S. R. Domnulu trecù in revista trupele insirate in curtea Sf. Mitropolii si merse in apartementele I. P. S. S. Mitropolitului Primatu, unde primi felicitatiunile inaltului cleru.

[Principele Urusov] tramisu extraordinaru si ministru plenipotentiaru alu M. S. Imperatului Rusiei, a fost primitu Luni in 29 Dec. st. v. impreuna cu personalulu legatiunii rusesci la Palatulu din capitala, cu ceremonialulu prescrisu. Principele Urusov a remisu M. S. R. Domnului, in presenti'a d-lui generalu Slaniceanu, ministrulu de resbelu, care inlocuieá pe d. ministru alu afaceriloru straine, scrisorile de creantia, cari 'lu acredita in calitate de tramisu extra-ordinariu si ministru plenipotentiaru alu M. S. Imperatului Rusiei pe lenga persóna Mariei Sale Regale. Principele Urusov a fost primitu apoi impreuna cu personalulu legatiunii de M. S. R. Dómn'a, incongiurata de Curtea Sa.

[Epidemi'a de versatu] isi perde puterea totu mai multu. In septeman'a trecuta, dela 2 pêna la 8 Ianuariu, casurile de versatu s'au impuçinatu in modu imbucuratoriu, càci se bolnavira cu totulu numai 68 persóne, pe candu in septeman'a premergëtória au fost 95 casuri de bóla. Casuri de mórte au fost dela 2—8 Ianuariu 20. — Audimu, cà acuma dupa ce gimnasiile s'au redeschisu, voru fi concese si balurile, afara de balurile mascate si de asia numitele „Chari"-baluri, cari sunt cercetate de publiculu de rêndu.

(Earasi unu Francesconi.) In septeman'a trecuta doi ómeni tineri au incercatu se jafuésca pe factorulu (portatoriu de epistole) cu numele Gesner tocmai, candu veni se aduca unuia din ei o epistola cu 50 de fl. v. a. Se intielege de sine, cà in epistol'a nu era nimicu, deórace si-o adresase singuru jafuitoriulu. Incercarea avù locu in Budapest'a in urmatórele impregiurari: Dupa ce factorulu se apropià de mésa si puse inaintea adresatului cartea, in care avea se constate priimirea epistolei cu bani, alu doilea talhariu se aruncà asupra nenorocitului factoru si-'lu lovi cu unu paharu in capu asia de tare in càtu cádiu indata la pamentu perdiendu-'si simtirile; factorulu venindu-'si inse curendu in fire, 'si reculese tóte fortiele si incepù a-se aperá contra talhariloru. La strigatele sale dupa ajutoriu alergà numai de càtu politi'a, care aflandu usia odaei incuiata intrà pe ferêstra in casa si scapandu pe bietulu factoru legà pe facatorii de rele si-i conduse in inchisóre. Ambii talhari locuiau aci sub nume false: Unulu se numiea Aug. Gruber, éra celalaltu (atacatoriulu) Wendel. Adeveratele loru nume sunt Joh. Bull de 25 ani din Schleswig-Holstein, si Lud. Olti de 22 de ani din Frankendorf. Factorulu este de 48 de ani si tata la 4 copii. In momentulu atacului avea la sine mai multe mandate (assignatiuni) postali in valóre de mai multe mii de florini.

(In comitatulu Huniadórei) se incasséza darea cu ajutoriulu gendarmeriei. Lui „Kelet" i-se scrie, cà notariulu din Boldogfalva (romanesce?) a mersu insoçitu de 8 gendarmi se incasseze sum'a de 1 fl. 20 cr. dela unu nenorocitu pazitoriu de drumu de feru. Nenorocitulu pazitoriu a fostu si arestatu si a fost eliberatu numai dupa ce plati 2 fl. 88 cr. cu spesele de essecutiune cu totu.

(Usura in Budapest'a.) „P.-Naplo" pretinde a fi aflatu din isvoru siguru, cà dupa raporturile date de tribunalulu comercialu din Budapest'a inspectorului de dare numerulu politieloru (cambieloru) pàrite (incusate) ar fi de speriatu. Aceste raporturi privescu anulu 1879. Numerulu usurariloru din Budapest'a, cari au pàrîtu politiele, ce le aveau, se urca la 300. Singuraticele sume din politie variéza dela 100 fl. pêna la 50,000 fl. éra interessele dela 12% pêna la 1000%. Usurarii au pàritu in 1879 in Budapest'a preste totu 12 milióne de floreni; adaugêndu la acést'a sum'a politieloru nepàrite, se póte admite, cà specul'a anuale a camatariloru in Budapest'a se urca la 100 de milióne sóu póte si mai susu.

(Adunarea generala) a Associatiunei pentru sprigineirea meseriasiloru romani se va tiené Dumineca 4/16 Ianuariu a. c. la 3 óre d. pr. in sal'a de desemnu a scóleloru romane.

Convocare.

Despartiementulu IX alu Associatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu 'si va tiené adunarea de reconstituire in opidulu Bradu la 4/16 Ianuariu a. c.

La acést'a adunare se invita toti P. T. Domni membrii ai „Associatiunei" din acestu despartiementu, intréga inteliginti'a, si fruntasii, doritori de inaintarea culturei si literaturei poporului romanu.

Bradu in 23 Decembre v. 1880.

N. I. Miheltianu, directoru. *Liviu Iancu,* actuariu.

Anunciu.

Dumineca in 4/16 Ianuariu se va celebrá parastasu in biseric'a gr. orientala din Bradu pentru demnulu si regretatulu barbatu, Dr. Iosifu Hodosiu, fostu deputatu dietalu, deputatu sinodalu si congresualu, membru alu comitetului Representantiei gimnasiului rom. din Bradu etc.

P. T. publicu din locu, si'mpregiuru este invitatu a participá la acést'a ceremonia spre a dá si cu acést'a ocasiune tributulu nostru de recunoscintia, si iubire, nobilelui luptatoriu alu natiunei si literatu.

Bradu 27 Decembre 1880.

N. I. Miheltianu.
Prot.

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 14 Ianuariu st. n. 1881.

Rent'a de auru ungara	109.65
Imprumutulu cailoru ferate ungare	125 40
Amortisarea datoriei cailoru ferate de ostu ung. (1-a emissiune)	83.30
dto. (II-a emissiune)	100.—
dto. (III-a emissiune)	86.50
Bonuri rurale ungare	96.75
dto. cu cl. de sortare	95.50
Bonuri rurale Banat-Timis.	96.25
dto. cu cl. de sortare	94.50
Bonuri rurale transilvane	95 90
„ croato-slav.	97.—
Despagubirea p. dijm'a de vinu ung.	95.—
Imprumutulu cu premiu ung.	107.50
Losurile p. regularea Tisei si a Segedin.	107.80
Rent'a de harthia aust.	73.—
„ de argintu „	74.—
„ de auru „	88.50
Losurile din 1860	130.85
Actiunile bancei austr.-ungare	820.—
„ bancei de creditu ungare	263.—
„ bancei de creditu austriace	285.50
Argintulu in marfuri	—.—
Galbini imperatesci	5.57
Napoleond'ori	9.37½
Marci 100 imp. germ.	58.10
Londr'a	118.55

Editoru: Iacobu Muresianu. Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.
Tipografi'a: Ioanu Gött si fiiu Henricu.